

Sakspapir EU

Innbyggere: 448 millioner

Forventet levealder: 80,1år.

BNP per person: 76 399 PPP-dollar. Land nr. 18 av 192 på indeksen for menneskelig utvikling (Human Development Index).

Inntekter fra næring (% av BNP): 75% tjenester, under 25% industri, under 1% jordbruk, skogbruk og fiske.

Energibruk: Kull (8,8 %), olje (36 %), naturgass (36 %), vannkraft (1 %), kjernekraft (9,8 %) solkraft, vindkraft og andre fornybare energikilder (3,5 %), biodrivstoff (4,9 %).

CO₂-utslipp: 14 tonn per person.

Kilder: [Store norske leksikon](#), [IEA - Det internasjonale energibyrået](#), [Global Carbon Project](#).

- Mellomstatlig samarbeidsorganisasjon med 27 medlemsland. Landene samarbeider om politikk på mange viktige områder, blant annet økonomi, arbeidsliv og miljøpolitikk. På de internasjonale klimaforhandlingene (COP) forhandler EU på vegne av alle sine medlemsland.
- I 2024 sto EU for **6,29 %** av verdens CO₂-utslipp fra fossile brensler og industri.
- Nr. 4 av 213 land når det gjelder totale CO₂-utslipp (slipper ut 2,4 milliarder tonn CO₂ per år).
- Nr. 59 av 213 land når det gjelder CO₂-utslipp utslipp pr. innbygger (5,4 tonn CO₂ per innbygger).
- EUs klimamål for 2035 er å redusere klimagassutslippene med 66,25 – 72,5 % sammenlignet med 1990.

Kilder: [Store norske leksikon](#), [Global Carbon Project](#), [Our World in Data](#), [EUs NDC-er for 2035](#).

Sakspapir EU

Forhandlingstips

For EU er det viktig at målet i Paris-avtalen om å begrense global oppvarming til 1,5 °C sammenlignet med førindustriell tid beholdes, selv om det ser ut til at det blir vanskelig å nå målet. Derfor er det viktig for EU at [alle land](#) iverksetter politikk som bidrar til å nå klimamålene de har satt seg.

Ved COP28 (2023) ble landene enige om at partene skal bidra til en global innsats for en «[omstilling vekk fra fossile brensler](#)». Nå vil flere land lage en mer konkret avtale om hvordan dette skal skje, gjennom et såkalt veikart for [utfasing av fossile brensler](#). EU støtter forslaget. Under COP30 [truet unionen med å blokkere](#) et utkast til sluttavtalen dersom dette ikke var nevnt i avtaleteksten. Dette er dermed en viktig sak for EU. Kan dere få gjennomslag for å få inn en mer konkret uttalelse om utfasing av fossile brensler under denne forhandlingsrunden?

EU har vært en aktiv støttespiller bak klimafinansiering gjennom det grønne klimafondet og tap- og skadefondet. Disse mekanismene handler om at industriland skal bidra med støtte til klimaomstilling og oppbygging etter klimakatastrofer i utviklingsland. Det er derimot [uenighet mellom landene](#) om hvem som skal bidra og hvordan. Per nå er det kun 23 land i tillegg til EU (anneks II-landene) som plikter å bidra med klimafinansiering. Bør flere land begynne å bidra? Bør klimafinansiering gis som bistand eller lån?

I 2023 bestemte EU seg for å opprette et nytt klimatiltak i unionen: [Karbongrensetoll](#) (CBAM). Det betyr at varer som importeres til EU får en ekstra kostnad (toll) som er ment å kompensere for CO₂-utslippene forbundet med å produsere varen. Målet er å hindre at bedrifter i EU flytter produksjonen ut av unionen fordi det er billigere å produsere varen i land med mindre strenge miljøkrav. Dette kalles karbonlekkasje – nettopp det denne tollene er ment til å forhindre. [Flere utviklingsland](#) mener derimot at dette går utover deres eksport av varer til EU og muligheten til å bygge sterkere økonomier. Er det rettferdig å pålegge utviklingslandene en ekstra kostnad for utslippene deres når det er de rike industrilandene som bærer det historiske ansvaret for klimaendringene? Eller bør alle land bidra like mye?